

Provincie

Inleiding

De Landelijke Beweging wil de nieuwe programma's en beleidsbeslissingen inspireren bij het besturen van onze dorpen, gemeenten, steden en provincies. Deze tekst bevat de algemene visie van de Landelijke Beweging voor de provincies en is opgebouwd uit drie delen:

- Het platteland als woon- en leefomgeving
- Het platteland als werkomgeving
- Het Vlaamse platteland in een verstedelijkte context

Deze uitgeschreven tekst biedt je de mogelijkheid om te knippen en te plakken naar jouw eigen partijprogramma of persoonlijke programma. Het is kant-en-klaar geschreven vanuit het oogpunt van de provincie. Voor de concrete toepassing van deze visie in de praktijk en voor inspirerende voorbeelden kan je terecht in onze zestien inspiratiefiches.

Een goed beleid legt links tussen de thema's en past ze toe op maat van jouw provincie.

Platteland als woon- en leefomgeving

Belangrijkste inspiratiefiches met concrete acties.

- *Dorpenbeleid en participatie*
- *Wonen*
- *Openbaar Domein en Publieke Ruimte*
- *Verenigingsleven*
- *Jeugd*
- *Armoede*
- *Samenwerkingsverbanden*
- *Mobiliteit*

Dorpenbeleid en participatie

Stad en platteland ontmoeten elkaar in de provincie. De provincie speelt een verbindende rol en voert een dynamisch plattelandsbeleid, dat impulsen geeft aan de leefbaarheid van het platteland. De provincie stelt hiervoor een gedeputeerde voor plattelandsbeleid aan. De dorpen op dit platteland zijn een energieke en creatieve omgeving, met een laboratoriumfunctie. Ze hebben de kracht om oplossingen te vinden voor de ruimtelijke, economische en sociale problemen op het hedendaagse platteland. De provincie werkt daarom mee aan een dorpenbeleid, inclusief een visie op participatie aan het beleid. De provincie verzamelt van elk dorp gegevens die de beleidsdomeinen overschrijden en stelt die ter beschikking van de gemeenten, zodat lokale besturen een degelijk dorpenbeleid kunnen uitwerken.

Wonen

De verantwoordelijkheid van de gemeenten voor het omgevings- en woonbeleid zal de komende jaren verder toenemen. De provincie ondersteunt hen bij het opnemen van deze verantwoordelijkheid in het ruimtelijk beleid en bij de denkoefening over wonen, woonkwaliteit en nieuwe woonvormen. Ze speelt hierop in door oude verkavelings- en vergunningsvoorschriften aan te passen aan nieuwe noden.

Openbaar domein en publieke ruimte

De provincie behoudt haar kerntaak inzake het waterbeheer. Ze beperkt het overstromingsrisico door waterlopen te onderhouden en aan te leggen en door een actief waterbeheer. Ze informeert

ambtenaren en mandatarissen rond het onderhoud van waterlopen. Ze houdt bij het waterbeheer ook rekening met de indirecte gevolgen in agrarisch gebied van waterbeheer in natuurgebieden.

De provincie ondersteunt de goede werking van Polders en Waterringen (waar die actief zijn) en start (waar die ontbreken) een overleg tussen vertegenwoordigers uit de landbouwsector en de waterbeheerders. Ze vergemakkelijkt contacten tussen aannemers en landbouwers bij ruiming en verplicht aannemers om afspraken te maken en te communiceren met land- en tuinbouwers, waarbij schade zo veel mogelijk vermeden wordt.

Verenigingsleven en jeugd

Het unieke verenigingslandschap in Vlaanderen is van bijzondere waarde om de lokale gemeenschap verbonden te houden en verdient ook de waardering van de provincie. Zij investeert daarom in een bruisend verenigingsleven, door onder andere de provinciale uitleendienst te behouden en ze verder uit te breiden en grotere initiatieven van verenigingen te ondersteunen.

Armoede

Tegen de gangbare beeldvorming in, komen kansarmoede en bestaansonzekerheid niet alleen voor in grootsteden, maar ook op het platteland. De armoedeproblematiek is er vaak wel minder zichtbaar door een grotere ruimtelijke spreiding en door het specifieke profiel, met name meer (hoog)bejaarde alleenstaande eigenaars. De provincie heeft daarom aandacht voor en waardeert de rol van lokale verenigingen in het monitoren van het samenleven op het platteland.

De provincie kiest voor een brede aanpak van armoede, bijvoorbeeld via de oprichting of voortzetting van een provinciale participatieraad rond armoede. Ze schrijft projecten uit en stimuleert initiatieven die vereenzaming en armoede aanpakken. Ze kiest bij Europese plattelandontwikkeling voor initiatieven rond armoede op het platteland en in de land- en tuinbouw en stimuleert en ondersteunt deze projecten. Armoede in de landbouw vraagt een specifieke aanpak. De provincie helpt het taboe te doorbreken door de problematiek bespreekbaar te maken en Boeren op een Kruispunt zichtbaar te maken en te ondersteunen.

Samenwerkingsverbanden tussen gemeenten

Intergemeentelijke samenwerkingen staan onder druk. Nochtans zijn ze onmisbaar om de dienstverlening in landelijke gemeenten op peil te houden. De Landelijke Beweging pleit niet voor verplichte grootschalige gemeentefusies, maar wel voor het versterken van de bestuurskracht van de gemeenten door samenwerkingsverbanden.

De provincie waakt over een voldoende scheiding in de rollen van lokale besturen: regisseur, ondersteuner en initiatiefnemer. Ze organiseert samenaankopen voor inwoners (materialen als zonnepanelen, isolatiemateriaal) en voor bedrijven (energie). Ze zorgt ervoor dat kleine gemeenten niet uit de boot vallen bij het plannen van nutsvoorzieningen. Ze zet een overlegplatform op voor de gemeenten door de uitbouw van een kenniscentrum voor waterlopen/waterbeheerders.

Platteland als werkomgeving

Belangrijkste inspiratiefiches met concrete acties:

- Land- en tuinbouw
- Beeldvorming rond land- en tuinbouw
- Economie

Land- en tuinbouw

De land- en tuinbouw is een belangrijke economische sector binnen de open ruimte. De provincie voert daarom een beleid dat garant staat voor een duurzame, toekomstgerichte ontwikkeling van de land- en tuinbouwbedrijven. Dit beleid biedt de mogelijkheid voor bedrijven om zelf te bepalen

in welke richting ze rechtszeker willen ontwikkelen en differentiëren binnen de wettelijke voorschriften.

De provincie kiest voor het model van de familiale landbouw. Zulke bedrijven zijn in handen van gezinnen die over hun eigen werkkapitaal beschikken en zelf keuzes maken en beslissingen nemen over wat er op hun bedrijf gebeurt. De provincie erkent en waardeert de inspanningen die de hele sector levert en beperkt zich niet tot een bepaalde soort of een bepaald type van land- en tuinbouw.

In haar vergunningverlening en plannen geeft de provincie rechtszekerheid aan land- en tuinbouwbedrijven. Ze bouwt een degelijke dienstverlening uit voor de land- en tuinbouwers, met een professioneel uitgebouwde helpdesk. De provincie blijft het praktijkgericht land- en tuinbouwonderzoek ondersteunen en verbetert het provinciaal land- en tuinbouwonderwijs.

Een groot deel van de open ruimte wordt bewerkt en beheerd door land- en tuinbouwers. De provincie bouwt een breed maatschappelijk draagvlak uit waarop zij kunnen terugvallen. Ze heeft een belangrijke stimulerende en ondersteunende rol in de verbreding van de land- en tuinbouw en in de imago-ondersteuning. Ze is trots op lokaal producten en ondersteunt de producenten. De provincie heeft een gedeputeerde voor land- en tuinbouw, een representatieve provinciale landbouwkamer en een sterke provinciale dienst voor land- en tuinbouw. Het land- en tuinbouwbeleid legt links naar verbreding, ruimtelijke ordening, milieu, landschap ...

Beeldvorming rond land- en tuinbouw

Steeds minder mensen kennen de oorsprong van hun voedsel en de manier waarop het geproduceerd wordt. De provincie werkt daarom mee aan een sterk platform voor de sector, door bij te dragen aan een correcte beeldvorming en landbouweducatie te bevorderen. Op die manier zullen de inwoners hun mening over de sector vormen met kennis van zaken en realiteitszin. Landbouw moet bekend zijn als productiesector en als deel van de (wereld)economie, maar ook als drager van het landschap en beheerder van de open ruimte.

De provincie neemt politieke beslissingen die gestoeld zijn op feiten en op wetenschappelijke kennis, niet op emotionele argumenten. Ze biedt kansen om consumenten de waarde van de sector te leren kennen inzake kwaliteit, beheer van open ruimte, innovatie, ondernemerschap, tewerkstelling, exportwaarde én in functie van onze voedselzekerheid.

Economie

Op het platteland en in de landelijke dorpen werken mensen, ook buiten de land- en tuinbouw. De provincie kiest in haar provinciale beleid zowel binnen de ruimtelijke planning als in het kader van de vergunningverlening voor het aantrekken van economische activiteiten die geen of weinig impact hebben op het platteland. Ze geeft daarbij voorrang aan verlaten terreinen en gebouwen buiten het agrarisch gebied.

De provincie verzamelt economische cijfers (economische ontwikkelingen, leegstand, verspreiding van de actieve bevolking ...) en richt er het provinciaal beleid op. Ze ondersteunt de gemeentelijke economische ontwikkelingen via een stimulerend fiscaal beleid (provinciale milieubelasting, provinciale opcentiemen ...) en heeft oog voor het samengaan van lokale economie en toerisme. Ze moedigt hiervoor concrete initiatieven aan of neemt zelf initiatief waar private initiatieven ontbreken.

Platteland in een verstedelijkte context

Belangrijkste inspiratiefiches met concrete acties:

- *Mobiliteit*
- *Open ruimte*
- *Milieu, omgeving en natuur*
- *Landbouwverbreding*

Mobiliteit

De mobiliteitsknoop in de Vlaamse Ruit wordt steeds groter en de files worden langer. Het verkeer rond regionale steden neemt ook steeds verder toe. De verdere verstedelijking dwingt ons om na te denken over de toekomstige werkgelegenheid en mobiliteit. Het verkeers- en mobiliteitsbeleid is bij uitstek een beleidsdomein waar een geïntegreerde aanpak noodzakelijk is. In heel Vlaanderen moet de verkeersveiligheid verbeteren, op elk type weg.

De provincie ondersteunt gemeenten in hun mobiliteitsbeleid en geeft goede voorbeelden mee. Ze maakt gemeenten attent op de mobiliteitsaspecten van ruimtelijke beslissingen. Ze voert het bovenlokaal fietsrouten netwerk planmatig uit.

Ze verbetert het buurtwegennetwerk projectmatig door het beter af te stemmen op de realiteit van de Atlas der Buurtwegen en het geleidelijk om te vormen tot een hedendaags netwerk. Deze trage wegen maken deel uit van een netwerk van veilige verbindingen en worden ook recreatief gebruikt.

Milieu, omgeving en natuur

De provincie neemt initiatieven voor een stimulerend milieubeleid en voert een waterbeleid dat rekening houdt met de eigenheden van elk gebied. De provincie voorziet in billijke vergoedingen wanneer ze maatschappelijke keuzes wil bewerkstelligen en waardeert en beloont inspanningen in de realisatie van klimaatdoelstellingen.

Open ruimte

De provincie is bevoegd over de grondgebonden materies en speelt een cruciale rol in het beleid over open ruimte. Ze voert een beleid dat gericht is op het verbeteren van het ruimtelijk rendement, waarbij inbreiding in de plaats van verdere versnippering, multifunctionaliteit en het vrijwaren van de open ruimte vooropstaan. Een groot deel van deze open ruimte wordt bewerkt en beheerd door land- en tuinbouwers. De provincie biedt daarom ontwikkelingskansen voor land- en tuinbouwbedrijven, bij uitstek binnen het agrarisch gebied en bij het verlenen van vergunningen.

Ze kiest voor een multifunctionele inrichting van het buitengebied, inclusief het agrarisch gebied, waarin voedselproductie centraal staat. Deze aanpak leidt tot een duurzaam samengaan van diverse functies binnen dit gebied.

Landbouwverbreding

Binnen de land- en tuinbouwsector zijn er tal van verbredingsactiviteiten – 'gele' (korte keten, hoevetoerisme, zelfpluk, activiteiten, groene zorg ...), zowel als 'groene' (agrarisch natuurbeheer, landschapsbeheer, hergebruik van afvalstoffen ...), 'rode' (energieproductie, grondstoffen voor biobrandstoffen, biogasproductie ...) en 'blauwe' (beheer van overstromingsgebieden, oeverzones ...).

De provincie sensibiliseert de medegebruikers van het agrarisch gebied en ondersteunt verbreding in al haar vormen. De provincie zorgt voor een duidelijk vergunningenkader voor verbredingsactiviteiten op land- en tuinbouwbedrijven. Ze waardeert de korteketenproductie door gebruik te maken van producten uit de eigen regio. Ze legt ook de link tussen de aanbieder van een verbredingsactiviteit en de 'verbruiker' (vb. groene zorg). Ze ondersteunt landbouweducatie (vb. via Plattelandsklassen) om jongeren te laten kennismaken met de diversiteit in de land- en tuinbouwsectoren.